

Társadalmi polarizáció, szegénység, kirekesztettség

Ferge Zsuzsa előadása

A GDP-n túl: a gazdasági teljesítmény
és a társadalmi jól-lét mérése ...

MTA, 2009. november 25
konferencia

A jelentés jelentősége a társadalompolitika szemszögéből

- A GDP nem a fejlődés egyetlen fontos mérőszáma.
- Az **átlag kevés** bárminek a méréséhez – eloszlásokra, az **egyenlőtlenségek** mérésére van szükség.
- Az objektív tények mellett a **szubjektív** életérzések is kulcsfontosságúak.
- A jó mérés, a megfelelő mennyiségű és minőségű **statisztika** elengedhetetlenek
 - mind a politikai döntésekhez
 - mind a polgárok informálásához.

A jól-lét mérésének fontossága

A jól-lét legfontosabb dimenziói a jelentés szerint,

- i. Anyagi életszínvonal (jövedelem, fogyasztás, vagyon);
- ii. Egészség;
- iii. Oktatás;
- iv. Egyéni tevékenységek, a munkát is beleértve;
- v. Politikai képviselet és kormányzás;
- vi. Társadalmi és személyes kapcsolatok;
- vii. Környezet (jelenlegi és jövőbeli feltételek);
- viii. Gazdasági és fizikai jellegű bizonytalanság.**

**EZEK EGYBEN A SZEGÉNYSÉG ÉS KIREKESZTÉS
DIMENZIÓI IS.**

Milyen egyenlőtlenségeket kell vizsgálni?

„Az életminőséget leíró indikátoroknak minden területre kiterjedően, átfogó módon kell értékelniük az egyenlőtlenségeket”

Kik közötti egyenlőtlenségek fontosak?

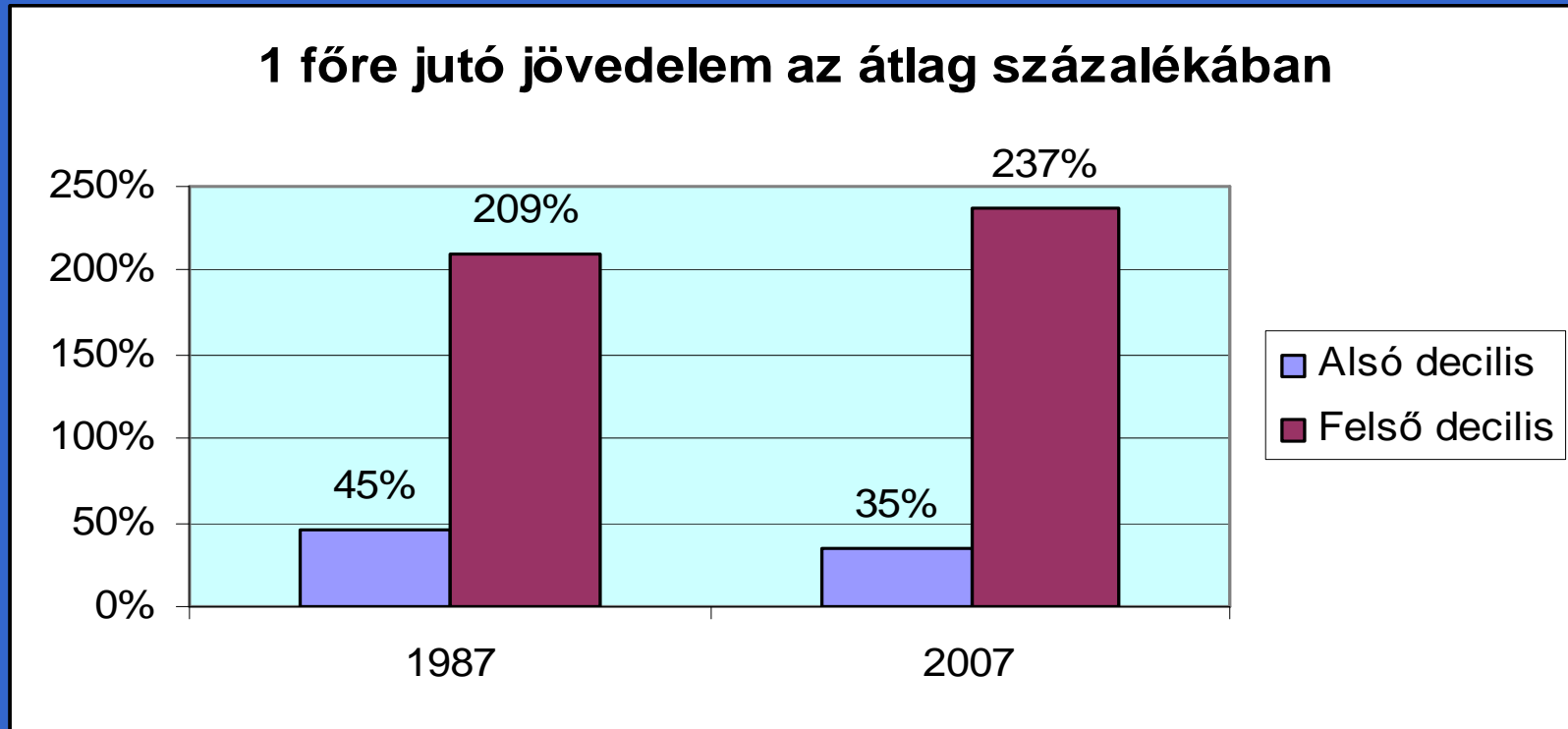
Vizsgálni kell, hogy az életminőségbeli egyenlőtlenségek hogyan érintik

- a társadalom egészét,
- a társadalmi-gazdasági csoportokat,
- a társadalmi nemeket,
- a generációkat,
- az új típusú - például a bevándorláshoz kapcsolódó – egyenlőtlenségeket.

Miért fontos mindez Magyarországon?

- Egyenlőtlenségek – jövedelem, vagyon, iskolain lehetőségek
- „Hasadásos” egyenlőtlenségek
- Nincs alsó korlát, van kirekesztés
- Kirekesztés szélsőséges formája: szegregáció – kormányzati erőfeszítések ellenére

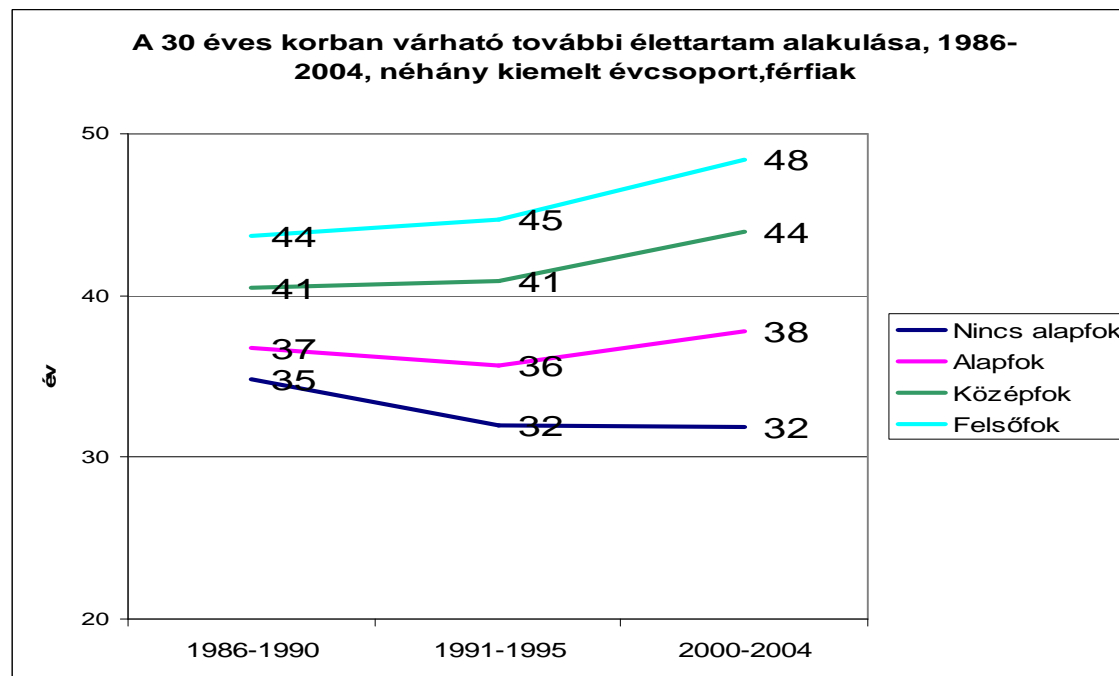
Egyenlőtlenségek növekedése

Növekedés: 4-szeresről 7-szeresre

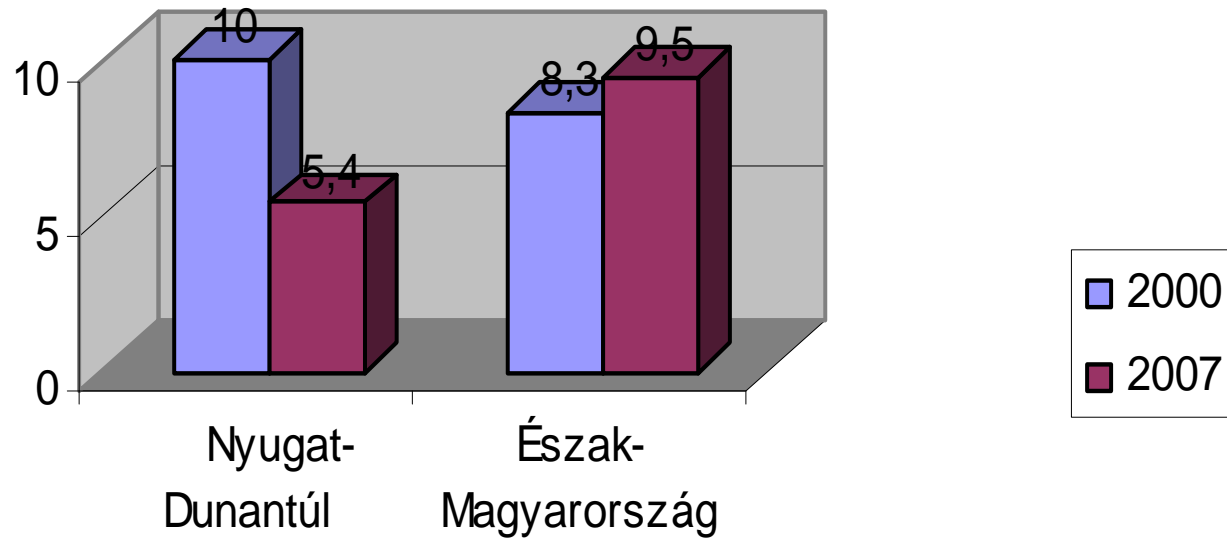
Hasadásos egyenlőtlenségek.

1. példa: 30 éves korban várható élettartam

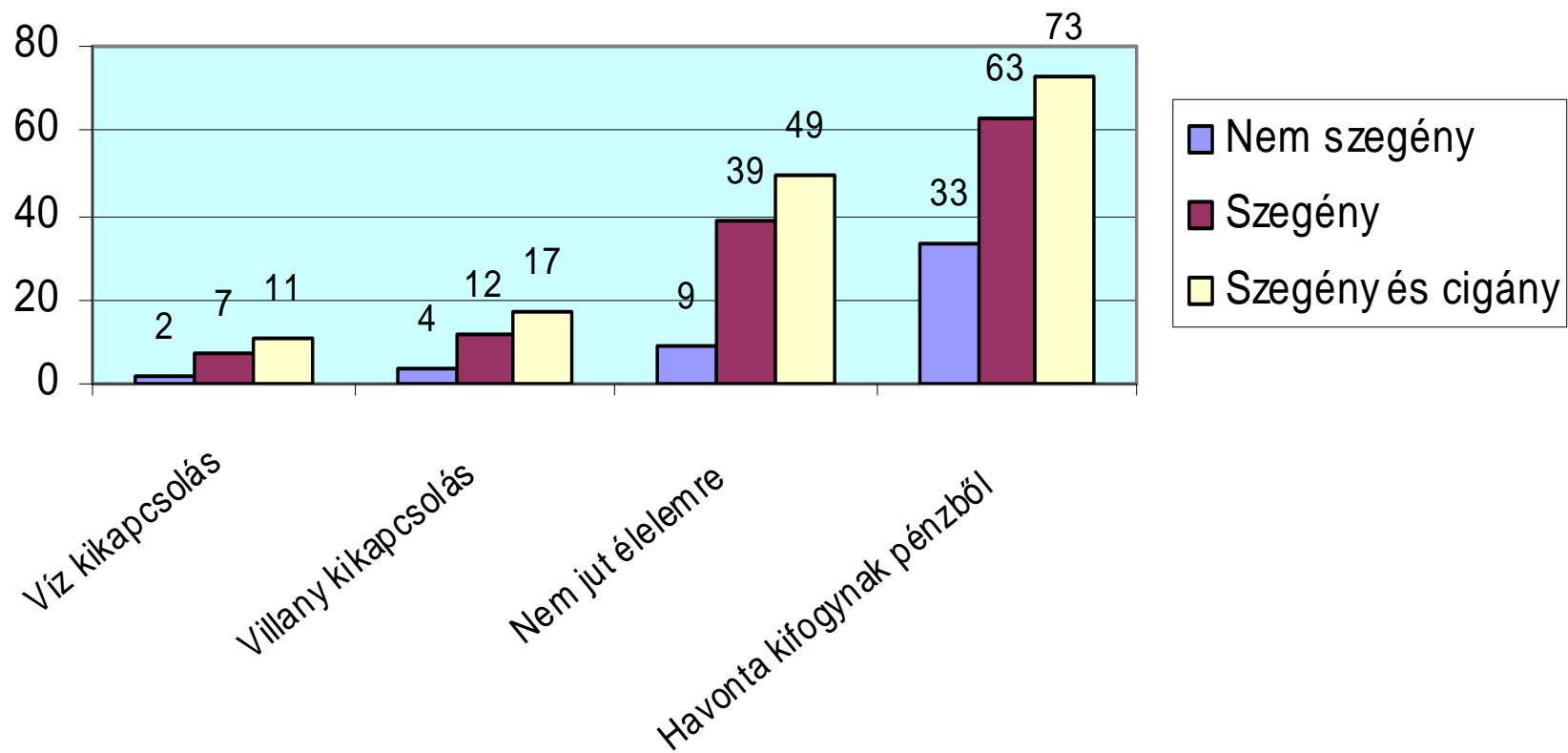
Hasadásos egyenlőtlenségek. 2. példa: csecsemőhalandóság

Csecsemőhalandóság (1000 élveszületett közül 1
éven alul meghalt, fő)

Kirekesztés: hiányok gyerekes családoknál

Gyerekes háztartások nehézségei 2009, LHH

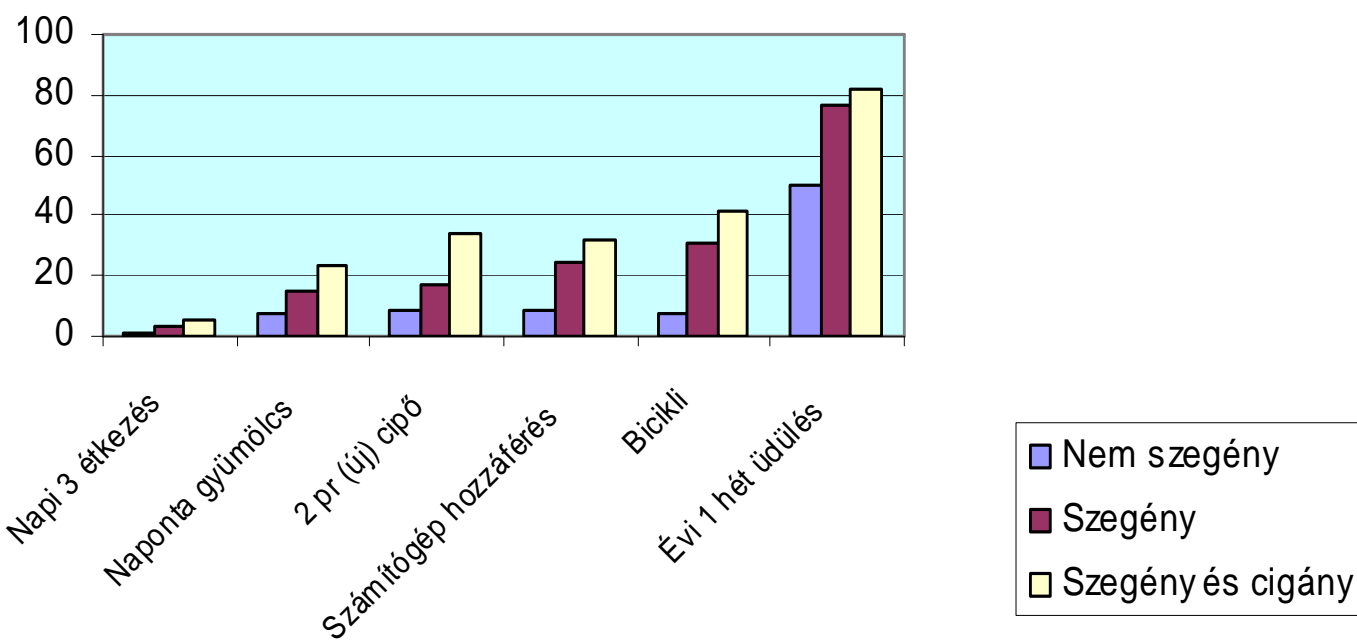

Kirekesztés: hiányok gyerekeknél LHH kistérségek,2009

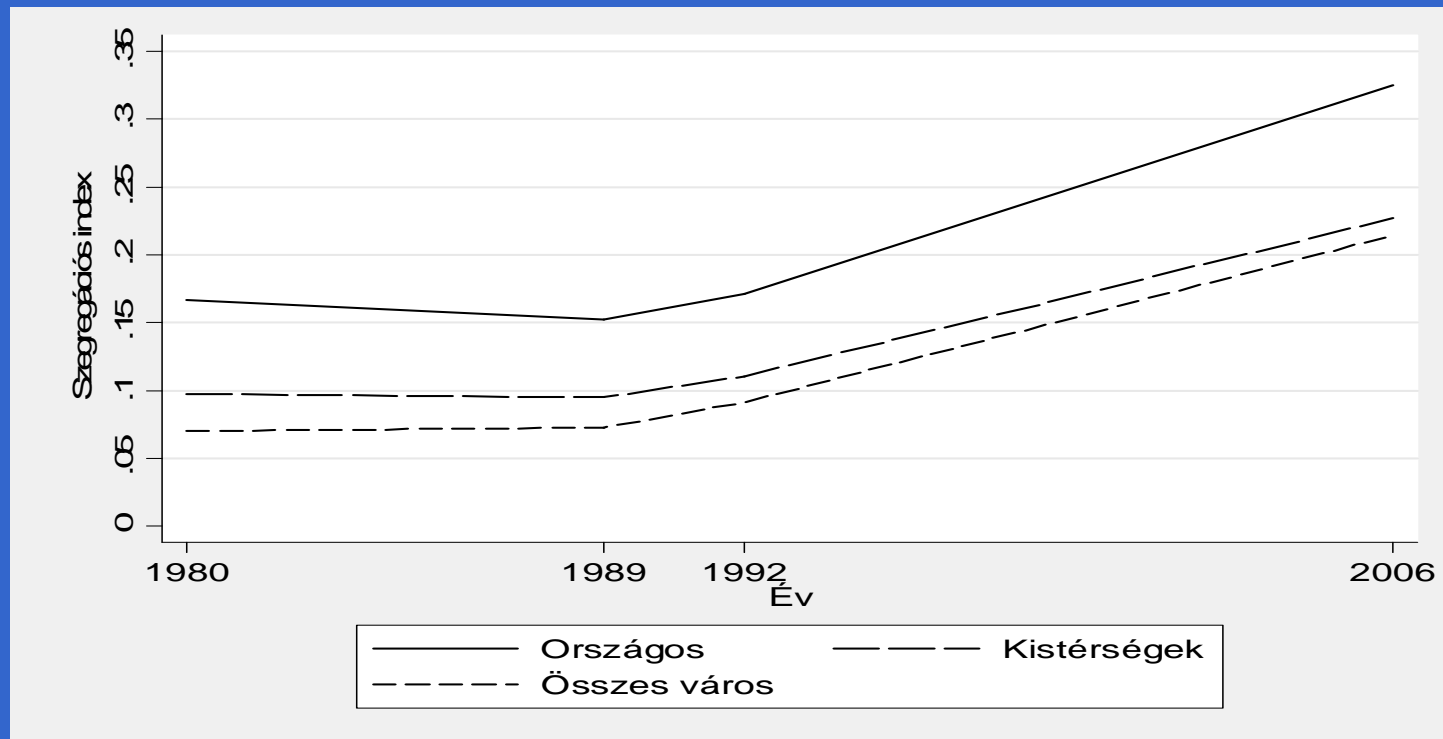
Mije nincs a gyerekeknek	Nem szegény	Szegény	Szegény és cigány
Napi 3 étkezés	1	3	5
Naponta gyümölcs	7	15	23
2 pár újonnan vett cipő	8	17	34
Számítógéphez hozzáférés	8	24	32
Bicikli	7	31	42
Évi 1 hét üdülés	50	77	82

Kirekesztés: hiányok gyerekeknél LHH kistérségek, 2009

Mije nincs a gyerekeknek, %

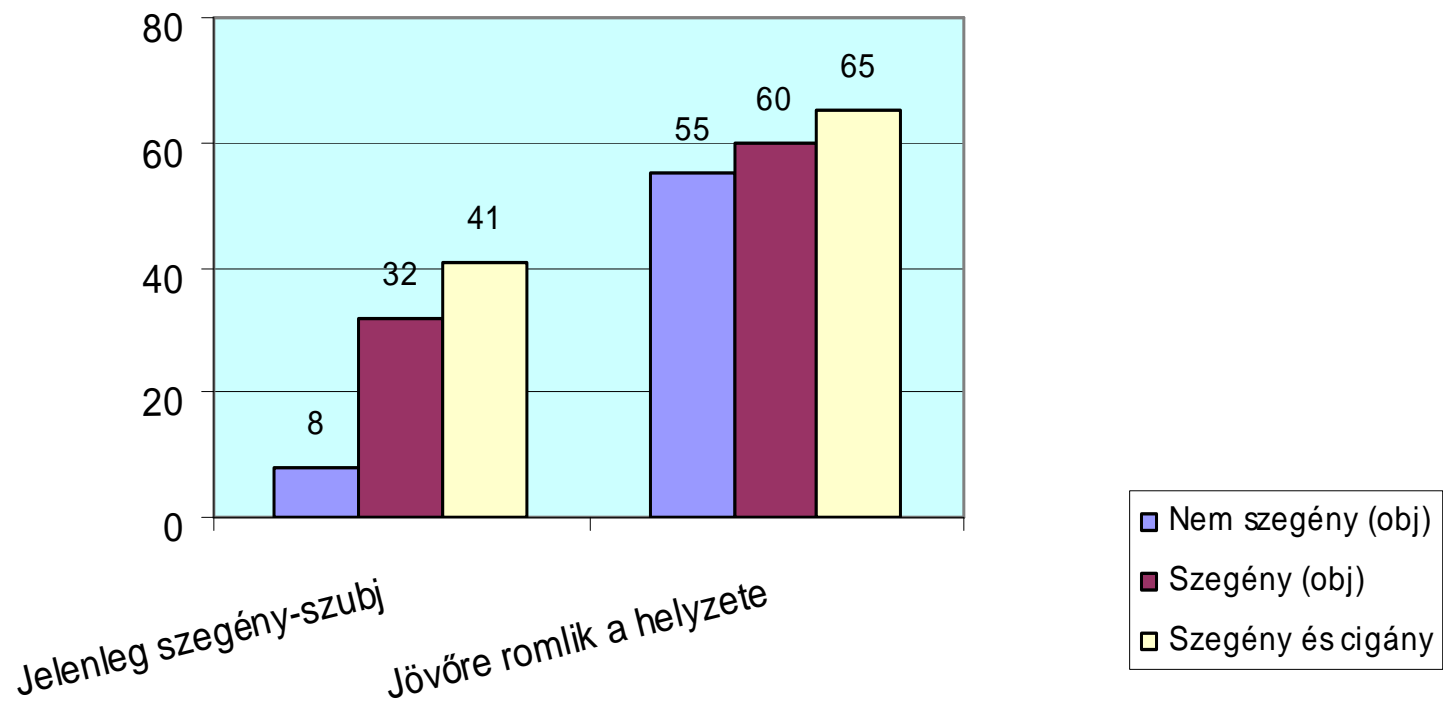
Kirekesztés: iskolai szegregáció növekedése Általános iskolák, 1980-2006

Szegregációs index, Kertesi Gábor
számításai,

Szegénység = reménytelenség, önfeladás

Szubjektív helyzet, szubjektív jövőkép

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

www.gyerekesely.hu